

لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک سوسیالیستی سریلانکا

۱. نکته ای که درباره این موافقت‌نامه باید به آن اشاره شود، این است که رویه فقهای شورای نگهبان درخصوص موافقت‌نامه‌های انتقال محکومان، ثابت نبوده و از جهت شرعی متغیر بوده است؛ به‌گونه‌ای که در برخی از این موافقت‌نامه‌ها در سال‌های گوناگون،^۱ ایراد شرعی ثابتی بدین مضمون اعلام شده است: «همان‌گونه که در موافقت‌نامه‌های مشابه دیگر اظهار نظر شده است، این لایحه از این جهت که اطلاق برخی مواد آن، اعمال مقررات غیرمنطبق با موازین شرعی دولت طرف متعاقد را لازم‌الاجرا دانسته و نیز بعضی مواد آن، مستلزم تأیید صحت قوانین و صحت آیین دادرسی قوه قضائیه و نیز ارجاع کارهای قضایی به دادگاه‌های کشور طرف متعاقد می‌باشد که خود موجب اضرار بر احکامی است که در آن دادگاه‌ها ولو برخلاف ضوابط اسلامی صادر می‌گردد، خلاف موازین شرع شناخته شد» و برخی دیگر از این موافقت‌نامه‌ها در سال‌های مختلف،^۲ از این جهت خلاف موازین شرع شناخته نشده‌اند.

۲. ذکر این نکته درخصوص بند «۱» ماده (۹) و ماده (۱۱) این موافقت‌نامه لازم است که فقهای شورای نگهبان پیش از این به‌موجب نظر شماره ۹۴/۱۰۲/۲۷۲۷ مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۰، اطلاق بند «۱» ماده (۱۰) و ماده (۱۱) «لایحه معاهده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن در زمینه انتقال محکومان به حبس»^۳ مصوب ۱۳۹۴/۵/۱۹ را که احکامی مشابه بند «۱» ماده (۹) و ماده (۱۱) این موافقت‌نامه داشت، به‌ترتیب «از جهت شمول نسبت به مواردی که قانون دولت اجراکننده خلاف شرع باشد» و «از جهت شمول نسبت به عفو یا بخشودگی محکومیت در حدود شرعی (نه تعزیرات) که در آن عفو راه ندارد»، خلاف موازین شرع شناخته‌اند.

۱. «لایحه معاهده انتقال محکومان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین» مصوب ۱۳۸۵/۹/۱، «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومان به حبس بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی افغانستان» مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵، «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومین به حبس بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین» و «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومین به حبس بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان» و «لایحه تشریفات (پروتکل) انتقال محکومین به حبس الحاقی به موافقت‌نامه معاضدت قضایی متقابل در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ترکمنستان» مصوب ۱۳۹۴/۹/۲۹ و «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومین به حبس بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قبرس» مصوب ۱۳۹۴/۱۰/۶. همچنین فقهای شورای نگهبان در «لایحه موافقت‌نامه همکاری قضایی در زمینه‌های حقوقی، بازرگانی، کیفری، احوال شخصیه، استرداد مجرمان و انتقال محکومان به زندان و تصفیة ترکه‌ها بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عربی سوریه» مصوب ۱۳۸۰/۱/۲۸، اطلاق بخش «انتقال محکومان به زندان» و مقررات و شروط آن را «از این جهت که شامل اجرای قوانین خلاف شرع و همچنین رأی صادره توسط قاضی غیرواجد شرایط و غیرمنصوب می‌گردد»، خلاف موازین شرع شناخته‌اند.

۲. «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومین به حبس بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان» مصوب ۱۳۷۸/۱/۲۵، «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومین به حبس بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری هند» مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۱۱، «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومین بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق» و «لایحه معاهده بین جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی تایلند در مورد انتقال محکومین به حبس و همکاری در زمینه اجرای احکام کیفری» مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۲، «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومان به حبس بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ارمنستان» و «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومان به حبس بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان» مصوب ۱۳۹۵/۶/۷ و «لایحه موافقت‌نامه انتقال محکومین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان» مصوب ۱۳۹۶/۲/۲۰.

۳. ماده ۱۰- اثر انتقال بر دولت اجراکننده

۱- دولت اجراکننده حکم با اتخاذ اقدامات لازم طبق قوانین و مقررات خود، اجرای محکومیت را ادامه خواهد داد.

...

ماده ۱۱- عفو، بخشودگی و تخفیف

هر طرف می‌تواند عفو، بخشودگی یا تخفیف محکومیت را طبق قانون اساسی، قوانین و مقررات خود اعطا نماید.